

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9

IČ: 66001536; web: www.caoh.cz

Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

zasláno do datové schránky úřadu

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2016/ICP-638

Místo a datum: Praha 25. 2. 2016

Připomínky České asociace odpadového hospodářství k návrhu nového zákona o odpadech

(vnější připomínkové řízení, verze 24.2.2016)

Úvodní komentář – připomínka zásadní

Zákonodárce v důvodové zprávě uvádí, že navrhovaná úprava má přispět k rozvoji recyklační společnosti, když klade větší důraz na hierarchii způsobů nakládání s odpady a nefunkční instituty (příp. špatně fungující systémy) nahrazuje novými. Deklarované naplňování hierarchie způsobů nakládání s odpady je však v kolizi zejména s navrhovanými ekonomickými nástroji, z jejichž nastavení vyplývá podpora zejména energetického využití neupravených směsných komunálních odpadů. Návrh nového zákona žádným způsobem nereflektuje již vyhlášené cíle balíčku oběhového hospodářství, které Evropská komise zveřejnila dne 2.12.2015. Vybrané evropské cíle se přitom vztahují již k roku 2025, tedy pouze 7 let od předpokládaného nabytí účinnosti zákona.

Zákonodárce v důvodové zprávě opakovaně uvádí, že cílem navrhované úpravy je zamezení nelegálnímu nakládání s odpady. Oproti tomuto tvrzení však podrobněji upravuje institut obchodování s odpady a umožňuje, aby bylo s odpady nakládáno bez jejich fyzického držení a bez vazby na konkrétní zařízení určené pro nakládání s odpady. Zákonodárce tak umožňuje pouhé evidenční nakládání s odpady, které je dle našeho názoru v rozporu se snahou zamezit nelegálnímu nakládání s odpady (k tomu viz níže komentáře k jednotlivým ustanovením návrhu zákona o odpadech).

Navrhovaná úprava je problematická rovněž z hlediska absence některých institutů zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (ZOD), ve znění pozdějších předpisů. Návrh nového zákona o odpadech zatím neupravuje institut oprávněné osoby v platném zákoně (ust. § 4 odst. 1 písm. y) ZOD) a nestanoví přechod povinností v rámci řetězce nakládání s odpady (ust. § 16 odst. 4 ZOD). Povinnosti stanovené návrhem nového zákona o odpadech nepřecházejí na osoby, které odpad přebírají do svého vlastnictví. Přebírajícím osobám vznikají povinnosti ze zákona, avšak osobám předávajícím odpady povinnosti předáním odpadu nezanikají. Namísto řetězce osob, na něž práva a povinnosti související s nakládáním s odpady přecházejí, dochází k násobení osob, které mají k témuž odpadu tytéž povinnosti. Takovéto nastavení není z právního hlediska a z hlediska možnosti vyvození jasné odpovědnosti možné. Absence uvedené úpravy se promítá do řady ustanovení návrhu zákona o odpadech.

Oproti deklarované snaze po zpřehlednění nakládání s odpady a zamezení nelegálního nakládání s nimi tak může dle našeho názoru přijetím návrhu zákona o odpadech dojít k rozvolnění pravidel, když oprávnění nakládat s odpady nebude vždy vázáno na oprávnění k provozu zařízení určeného pro nakládání s odpady.

Postrádáme řádné a dostatečné hodnocení dopadů regulace. Poukazujeme na skutečnost, že Legislativní rada vlády (Komise RIA) k návrhu věcného záměru nového zákona vyzvala MŽP k nezbytnému doplnění hodnocení dopadů regulace, viz citace jejího stanoviska: "**Komise RIA důrazně požaduje, aby bylo zpracováno podrobné a pečlivé hodnocení dopadů regulace k paragrafovanému znění zákona, které bude nejen identifikovat všechny náklady a přínosy vyplývající v tu dobu již z konkrétních ustanovení, ale bude tyto náklady a přínosy hodnotit kvantitativně.**"

Žádáme tedy také o doplnění hodnocení dopadů regulace zákona, ve smyslu, jak jej požadovala vládní Komise RIA.

Dále s ohledem na skutečnost, že dne 2.12.2015 vyhlásila Evropská komise balíček k oběhovému hospodářství, spolu s konkrétními návrhy novel všech souvisejících směrnic, žádáme MŽP o vyhotovení přehledu a srovnání nově navrhovaných povinností v rámci nového zákona o odpadech s již známým textem souvisejících evropských směrnic. Důvod je zřejmý, cca do 1,5 roku, tedy ještě před nabytím účinnosti nového zákona, bude nutné novelizovat příslušné body dle intencí novel evropských směrnic. Čím dříve bude zřejmé, kterých částí zákona se změny týkají a jakým způsobem by měly být promítnuty, tím je to pro všechny uživatele zákona vhodnější. Ideální by bylo, po provedení srovnání, vybrané změny zahrnout již nyní do textu nového zákona.

Připomínky k jednotlivým ustanovením:

- **K § 3 odst. 5 – rozhodnutí, zda věc je odpadem - rozpor se správním řádem – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme zrušit větu druhou s ohledem na to, že navrhovaná konstrukce není v souladu se správním řádem.

Odůvodnění: Nesouhlasíme s tím, že podle navrhované druhé věty nelze vydat rozhodnutí, zda movitá věc je odpadem či nikoliv, v době, kdy je jiným orgánem vedeno řízení o uložení pokuty. V souladu se správním řádem by se mělo jednat o řízení o předběžné otázce.

- **K § 3 odst. 7 – vyhláška má stanovit, kdy má původce povinnost zbavit se věci – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme zrušit odst. 7 z důvodu rozporu s Listinou základních práv a svobod

Odůvodnění: Podle tohoto ustanovení může prováděcí právní předpis stanovit kritéria vymezující, kdy má osoba povinnost zbavit se věci, která není užívána k původnímu účelu. Obsah předpisu není znám a není naznačen ani v důvodové zprávě. Zdůrazňujeme, že **meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem**, tedy nikoliv až podzákonným právním předpisem **Rovněž se obáváme, aby takováto úprava nebyla nadměrným zásahem do vlastnického práva.** Judikatura Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva zdůrazňuje, že vlastnické právo není absolutně neomezené a připouští omezení vlastnického práva zákonem z důvodu ochrany práv druhých a ochrany veřejného zájmu, kterým je zejména ochrana lidského zdraví, přírody a životního prostředí. S ohledem na povinnost šetřit podstatu a smysl vlastnického práva (čl. 4 odst. 4 LZPS) však nesmí být vlastnické právo takto omezeno ve větší než přiměřené míře a pouze tehdy, když je to nezbytné. Je vždy třeba posuzovat, zda omezení užívání majetku (vlastnického práva) sleduje legitimní cíl, zda je v souladu s vnitrostátním právem a zda je přiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli.

- **K § 4 odst. 2 – vlastnosti směsného komunálního odpadu a jeho frakcí – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s navrženým textem. Navrhujeme následující znění odstavce 2): „Směsný komunální odpad ani frakce po jeho třídění se nepovažují za nebezpečný odpad, i když splňují podmínky

uvedené v odstavci 1.“

Odůvodnění: V praxi EU se směsný komunální odpad standardně třídí na linkách např. typu MBT a výstupy z nich se v evropských zemích nepovažují za nebezpečné, i když některé jejich parametry by s velkou pravděpodobností tomuto zařazení vyhovovaly. Důvod je stejný jako zařazení komunálního odpadu, u kterého se také předpokládají nebezpečné vlastnosti, ale zařazuje se jako odpady kategorie ostatní. Pokud by ČR měla přísnější režim než ostatní evropské státy, nešly by vytríděné frakce dostatečně využívat (např. nebezpečná vlastnost hořlavost) a bylo by ztíženo plnění cílů balíčku oběhového hospodářství. Není nám znám důvod, proč by ČR měla mít v tomto ohledu přísnější podmínky.

- **K § 4 odst. 4 - ČIŽP má mít novou kompetenci uložit firmě dle svého uvážení povinnost zadat hodnocení nebezpečných vlastností, náklady přitom nese firma (např. původce), aniž by situaci mohl ovlivnit – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s textem tohoto odstavce. Navrhujeme následující znění: „V případě, že má Česká inspekce životního prostředí (dále jen „inspekce“) důvodnou pochybnost, že byl odpad zařazen správně, může zadat pověřené osobě podle § 54 odst. 1 hodnocení nebezpečných vlastností odpadu. Vlastník odpadu uhradí náklady hodnocení nebezpečných vlastností odpadu, pokud se prokáže, že odpad nebyl správně zařazen.“

Odůvodnění: Je odpovědností původce, aby odpad správně zařadil, pokud pochybí, hrozí mu sankce. To je standardní a vyvážené nastavení. Navrhovaným zněním však může dojít k bezdůvodnému finančnímu zatížení vlastníka odpadu. Ten by totiž nesl náklady požadavku ČIŽP i v případě, že by se prokázalo, že vše měl v pořádku. Proto navrhujeme, aby ČIŽP ověření vlastností odpadu u oprávněné osoby zadala sama na své náklady a pouze v případě, že by došlo k prokázání nesprávného zařazení, mohla by náklady požadovat po původci.

- **K § 6 odst. 2 věta první - stav, kdy odpad přestává být odpadem – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s tím, aby odpad přestal být odpadem až v okamžiku zahájení přepravy ze zařízení k využití. Odpad by měl opustit odpadový režim při výstupu ze schválené technologie úpravy odpadu na výrobek.

Odůvodnění: Nakládání s již hotovým „neodpadem“, tedy výrobkem v rámci zařízení bude při dosavadním znění návrhu zcela zbytečně ztíženo s ohledem na povinnosti nakládat s ním (zejména skladovat jej) jako s odpadem ještě před zahájením přepravy. „Neodpad“, výrobek přitom již prokazatelně splňuje technické normy vztahující se na výrobky. Zároveň se na něj již vztahuje výrobová legislativa. Není rovněž jasné, jak by byla vedena evidence v případě, že by se odpad stával neodpadem až v okamžiku zahájení přepravy. Domníváme se proto, že by mělo jít o okamžik výstupu z technologie. Aktuální znění návrhu zbytečně ztěžuje dosažení cílů balíčku oběhového hospodářství, tedy aby s odpady bylo co nejvíce nakládáno jako se zdroji surovin pro další výrobu.

- **K § 6 odst. 2 věta druhá – stav, kdy odpad přestává být odpadem – připomínka zásadní**

Připomínka: Navrhujeme následující znění druhé věty v odstavci 2: „Toto povolení může být součástí povolení provozu zařízení k využití odpadu podle § 14 odst. 1“.

Odůvodnění: Ze smyslu druhého odstavce v § 6 vyplývá, že rozhodnutí může být i samostatné (nikoliv pouze součástí povolení provozu). Dále v této souvislosti poukazujeme i na § 16 odst. 2 písmeno c), podle kterého krajský úřad zruší nebo změní povolení provozu zařízení, pokud mění nebo ruší povolení, že věc přestává být odpadem. Tyto věci je dle našeho názoru třeba dát do souladu.

- **K § 7 odst. 1 písm. d) a f) – definice pojmu soustředování – připomínka zásadní**

Připomínka: Definice pojmu „nakládání s odpadem“ zahrnuje nově i činnost soustředování. Upozorňujeme na nejasný obsah i rozsah nově zaváděného pojmu „soustředování odpadů“, v navrhovaném zákoně chybí definice použitého pojmu „prvotní třídění“, rovněž není definován „prostor“, v němž má být odpad v rámci soustředování umístěn. Není tedy jasné, jaké konkrétní činnosti mají být považovány za soustředování.

Upozorňujeme v této souvislosti na nevyjasněné propojení definic do dalšího textu zákona. Např. na vazbu na § 10 odst. 1 písm. b) – nakládat s odpady lze pouze v zařízeních určených pro nakládání s odpady. Tedy soustřeďovat odpady by bylo možné rovněž pouze v zařízeních? Toto je z praktického hlediska velmi nešťastné a pravděpodobně to ani nebylo úmyslem předkladatele, proto navrhujeme úpravu tohoto bodu.

Podle našeho názoru se jedná o nesprávnou transpozici směrnice o odpadech. Podle důvodové zprávy se má jednat o transpozici pojmu „sběr“ definovaného v rámcové směrnici o odpadech. Rámcová směrnice však sběr definuje jako „shromažďování odpadu, včetně předběžného třídění a předběžného skladování odpadu pro účely přepravy do zařízení na zpracování odpadu“.

Považujeme navrhovaný pojem soustřeďování odpadu, jakožto jeden ze způsobů nakládání s odpadem za nadbytečný, neboť se podle našeho názoru jedná o takový způsob nakládání s odpadem, jehož prvky jsou společně dalším způsobům nakládání s odpadem v návrhu podrobněji upraveným. S ohledem na skutečnost, že se jedná o nový pojem v českém právním řádu, nelze se k němu blíže vyjadřovat bez znalosti prováděcího právního předpisu, který má stanovit technické podmínky soustřeďování odpadu.

- **K § 7 odst. 1 písm. f) a g) - definice pojmu – duplicitní definice soustřeďování**

Připomínka: Definice pojmů „soustřeďování odpadu“ a „oddělené soustřeďování odpadu“ obsahově splývají (obě obsahují třídění podle druhů a kategorií) a vytvářejí tak významovou definiční nejasnost. Žádáme o vyjasnění definic základních pojmů a sjednocení pojmosloví.

- **§ 7 odst. 1 písm. i) – sběr odpadů – soustřeďování pouze 6 měsíců – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s takto nepřiměřeně krátkou lhůtou pro soustřeďování odpadů. V definici pojmu „sběr odpadu“ žádáme prodloužení lhůty **z 6 měsíců na dobu 1 roku** (analogicky k definici pojmu „shromažďování odpadu“).

Odůvodnění: Velmi krátká doba pouhých 6 měsíců by u malých produkcí odpadů zbytečně způsobila nárůst administrativy a finančních nákladů. Provozovatelé zařízení se v případě delší lhůty navíc mohou lépe vypořádat s výkyvy rozkolísaných cen komodit. Rovněž se tak zvýší šance na vyšší podíl využití odpadů a tedy na lepší možnost splnění cílů evropského balíčku oběhového hospodářství. Doba jednoho roku je vhodná rovněž s ohledem na to, že evidence odpadů se uzavírá v jednoletých intervalech ve vztahu k hlášení.

- **§ 7, odst. 1, písm. p) – pojem recyklace – připomínka zásadní**

Připomínka: S navrženou definicí pojmu recyklace nesouhlasíme a žádáme o její přiblížení textu směrnice.

Odůvodnění: Navrhovaná definice pojmu recyklace je dle našeho názoru zbytečně omezující nad rámec směrnice. Pokud ČR bude využívat tuto definici, pak zbytečně snižuje reálnost dosažení vybraných evropských cílů.

- **K § 7 odst. 1 písm. r) - definice pojmu skladování – připomínka zásadní**

Připomínka: Analogicky k dalším definicím pojmů v § 7 se domníváme, že by definice skladování měla být obdobná jako v nyní platném zákoně o odpadech, tedy přechodné uložení odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním, jak stanoví směrnice. Kódy nakládání s ohledem na přehlednost navrhujeme řešit až dále v textu zákona (§ 23).

- **K § 7 odst. 1 písm. u) – definice pojmu zařízení určené pro nakládání s odpady - připomínka zásadní**

Připomínka: Nově je definice pojmu zařízení vymezena velmi odlišně od nyní platného zákona o odpadech (místo, stavba atd.), a to odkazem na činnosti v příloze č. 1 a 3 zákona. V této souvislosti upozorňujeme, že výčet činností není dostačující (viz připomínka k příloze č. 3). U definice pojmu „zařízení“ **navrhujeme text rozdělit do bodů v rámci zlepšení přehlednosti** (analogicky jako u definice pojmu původce odpadu).

- **K § 7 odst. 1 písm. u) – definice pojmu zařízení – i skladování má mít povolení – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s tím, aby i činnost skladování podléhala povolení. **Návrh zákona v rozporu s věcným záměrem navrhuje zásadní změnu, tedy skladování odpadů jako zařízení s povolením.** Žádáme vypuštění nutnosti souhlasu pro činnost skladování.

Odůvodnění: Tímto opatřením se opět zbytečně zvyšuje administrativní zátěž, což odporuje vybraným usnesením vlády týkajícím se tzv. ekoauditu.

- **K § 9 – odklon od hierarchie nakládání s odpady – připomínka zásadní**

Text návrhu: „(2) *Od hierarchie způsobů nakládání s odpady je možno se odchýlit v případě odpadů, u nichž je to podle posouzení celkových dopadů životního cyklu zahrnujícího vznik odpadu a nakládání s ním vhodné s ohledem na nejlepší celkový výsledek z hlediska ochrany životního prostředí.*“

Připomínka: Nesouhlasíme s navrženým zněním možnosti odchýlení se od hierarchie způsobů nakládání s odpady. Posuzování celkových dopadů životního cyklu jako jediná možnost je pro běžnou praxi nakládání s odpady nereálné, nákladné a nepoužitelné řešení. LCA studie znamená náklad mezi 70000 – 150 000 Kč na jeden druh odpadu, což je v praxi nepoužitelné. Domníváme se, že navrhované znění nezohledňuje dostatečně znění článku 4 rámcové směrnice o odpadech. **Žádáme úpravu znění směrem blíže k textu směrnice.**

Článek 4 směrnice o odpadech:

2. Při uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady uvedené v odstavci 1 přijmou členské státy opatření, která podpoří možnosti, jež představují nejlepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí. To může u zvláštních toků odpadů vyžadovat odchýlení se od hierarchie, je-li to odůvodněno zohledňováním životního cyklu u celkových dopadů vzniku tohoto odpadu a nakládání s ním.

Členské státy zajistí, že vypracování právních předpisů o odpadech a odpadových politik bude představovat zcela transparentní proces, který bude dodržovat pravidla vnitrostátního plánování ohledně konzultací a zapojení občanů a zainteresovaných subjektů.

Členské státy v souladu s články 1 a 13 zohlední obecné zásady ochrany životního prostředí, a to zásadu předběžné opatrnosti a udržitelnosti, technickou proveditelnost a hospodářskou životaschopnost, ochranu zdrojů i celkové dopady na životní prostředí, lidské zdraví a hospodářské a sociální dopady.

- **K § 10 odst. 2 – kdo je oprávněn převzít odpad – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme o vyjasnění osob oprávněných převzít odpad.

Odůvodnění: Oproti nyní platnému zákonu není v tomto návrhu jasný přechod vlastnického práva k odpadům. **Nový zákon kupodivu ruší pojem „oprávněná osoba“** a v § 10 velmi nejasně upravuje (přitom jde o klíčové ustanovení) možnosti předání odpadu a oprávnění převzít odpad. Podle našeho názoru není vůbec jasné, zda jsou v ustanovení § 10 odst. 2 subjekty oprávněné převzít odpady do svého vlastnictví nebo jen subjekty oprávněné převzít odpady fyzicky. Zatímco např. v § 10 odst. 1 písm. e) je řešeno předání odpadu prostřednictvím dopravce, v ustanovení § 10 odst. 2 není dopravce řešen. Znamená to tedy, že v odstavci 2 jde pouze o subjekty oprávněné převzít do vlastnictví?

- **K § 11 „černé skládky“ – neúměrná odpovědnost vlastníka pozemků, ale i všech občanů v ČR – připomínka zásadní**

Připomínky:

1. Zbytečně složitý postup, který nakonec zaplatí ve většině případů vlastník pozemku.
2. **V § 11 odst. 2 a 3** - Neúměrné administrativní zatížení obcí s rozšířenou působností.

3. **Neúměrné zatížení všech občanů v ČR + odpovědnost občanů s rizikem sankce až 100 000 Kč - v § 11 odst. 2** „(2) Každý, kdo se dozví o nelegálně soustředěném odpadu, je povinen oznámit tuto skutečnost bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu je odpad soustředěn.“ **Přípomínka:** Fyzická osoba půjde kdekoli po lese, najde pohozené dva hrnce, či stavební odpad a je povinna to ohlásit ORP? Přičemž legislativní zkratka pro nelegálně soustředěný odpad je upravena v § 11 odst. 1, tedy bez bližší specifikace. Domníváme se, že nelze všem občanům legislativně stanovovat takovouto **širokou ohlašovací povinnost, jejíž nesplnění je přestupkem (§ 88 odst. 1 písm. j) navrhovaného zákona) s horní hranicí pokuty 100 000 Kč.** Z pozice se státu se jistě jedná o jednoduché formální vyřešení problému, ale prakticky je tato cesta více než problematická a naráží na práva a vyváženost zákonného postavení fyzických osob a může nesmyslně zahltit pracovníky ORP
4. **K § 11 odst. 3** - „Vlastník a uživatel nemovitosti, kde je odpad soustředěn, jsou povinni prokázat, že nejsou původci odpadu ani jeho umístění nezpůsobili“. Jak se to bude prokazovat? Např. v případě lesů či polí to je nereálné (vlastník nebude moci ukázat na někoho, kdo tam např. odpad mohl uložit). **A pokud vlastník neprokáže svoji „nevinu“, bude odklízet odpad na základě rozhodnutí. Domníváme se proto, že důkazní břemeno by měly nést státní orgány a nikoliv vlastník (uživatel) pozemku.**
5. **K § 11 odst. 5** - **Žádáme o zrušení věty druhé a třetí.** Pokud se vlastníkovi podaří přece jen prokázat, že není původce odpadu a ani jeho umístění nezpůsobil, přesto ho podle odst. 5 (v případě, že není možné zjistit osobu odpovědnou) ORP vyzve k odklizení odpadu? Vlastník je povinen strpět na svém pozemku činnost osob – významný zásah do vlastnického práva.
 - **K § 12 odst. 2**

Přípomínka: Navrhujeme doplnit, že se jedná o odpady „z nevýrobní činnosti“.

- **K § 12 odst. 3 – otázka povinností pro fyzické osoby nepodnikající jakožto původce – přípomínka zásadní**

Přípomínka: Nedořešená nová konstrukce upravující fyzickou osobu (nepodnikající) jako původce.

Odůvodnění: Podle tohoto ustanovení se na fyzickou osobu, která není oprávněna k podnikání a která je původcem odpadu se vztahují pouze ty povinnosti uvedené v následujících ustanoveních tohoto zákona, u kterých je výslovně uvedeno, že se vztahují na fyzickou osobu, která není oprávněna k podnikání. Požadujeme důsledně dořešit, které povinnosti se vztahují na fyzické osoby nepodnikající a které na oprávněné k podnikání. Viz přípomínka k § 43.

- **K § 12 odst. 4 písm. c) - nadbytečná povinnost původce – nově navrhována povinnost zajistit převzetí odpadu – přípomínka zásadní**

Přípomínka: S navrhovaným textem nesouhlasíme. **Žádáme zrušit písmeno c).**

Odůvodnění: Doposud měl původce standardní povinnost předat odpad oprávněné osobě, to byla splnitelná povinnost. Podle nového ustanovení je původci odpadu **uložena povinnost mít zajištěno převzetí odpadu,** který produkuje, osobou oprávněnou k převzetí daného druhu a kategorie odpadu podle tohoto zákona. Navrhovanou povinnost mít dopředu zajištěno převzetí považujeme za zcela zbytečnou administrativní zátěž (ekoaudit Vlády ČR jsou pravidelně řešeny povinnosti považované za neopodstatněnou administrativní a finanční zátěž pro podnikatelské subjekty představující bariéru rozvoji podnikání a do nového zákona o odpadech se navrhuje nové neopodstatněné zatěžující povinnosti). Není zřejmé, jak by tato povinnost měla být kontrolována, tedy, ve kterém okamžiku musí být zajištěno převzetí. Za porušení této povinnosti navíc hrozí pokuta až do 1 mil. Přitom povinnost původce předat odpad pouze osobě k tomu oprávněné (písm. b) odst. 4) považujeme za naprosto dostatečnou.

- **§ 12, odst. 4, písm. e) - Kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí**

Přípomínka: Návrh uvádí povinnost vykonávat kontroly vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí bez uvedení souvisejících právních předpisů. Doporučujeme doplnit odkaz pod čarou na konkrétní právní předpisy.

- **K § 12 odst. 5 – základní popis odpadu – RIA říká, že ZPO a přejímku odpadu může provádět jen nezávislá osoba – připomínka zásadní**

Připomínka: Z textu RIA bod 5.2.2 vyplývá, že základní popis odpadu by prováděla pouze nezávislá odborně způsobilá fyzická osoba. Ze znění návrhu zákona nic takového nevyplývá. Žádáme o vysvětlení. V praxi dnes základní popis odpadu může zcela standardně zajišťovat svými pracovníky společnost, která odpad přebírá, případně původce. V případě, že toto bude muset nově zajišťovat externí nezávislá odborně způsobilá osoba, cena za ostatní odpady by velmi výrazně stoupla. V každém zařízení by navíc po celou dobu přejímky mimo zaměstnanců musela být další externí „nezávislá“ osoba. Tím by rovněž narostla cena zbytečné administrativy. RIA přitom tento finanční dopad nehodnotí vůbec. Je logické, že u agendy hodnocení nebezpečných vlastností odpadů je nutná pověřená osoba, to je v pořádku. Ale text RIA hovoří o nezávislé osobě i u veškerých odpadů, u ZOZ a u přejímky do zařízení. **S takto formulovaným textem nesouhlasíme a žádáme o jeho přepracování.**

- **K § 12 odst. 6 – v textu chybí povinnost původce předat oprávněné osobě všechny základní informace o předávaném odpadu – připomínka zásadní**

Připomínka: Na konec odstavce žádáme doplnit následující text: „Původce poskytne osobě, která základní popis zpracovává, všechny základní informace o odpadu.“

Odůvodnění: Požadujeme zachovat povinnost původce poskytnout osobě, která základní popis zpracovává, všechny základní informace o odpadu.

- **K § 13 odst. 1 – vlastnické právo k odpadu vstupujícímu do zařízení – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s navrhovaným textem. Požadujeme zrušit odst. 1.

Odůvodnění: Nejasné ustanovení, které narušuje vlastnické právo. Pokud je odpad převzat do zařízení (vstupní sklad, boxy atd.) následně hromadně zpracován v zařízení, pak zajistit identifikaci odpadu, že zrovna tato část z daného množství patří vlastníkově, je v praxi zcela nereálná. Oproti nyní platnému zákonu se znejasňuje rovněž otázka vlastnictví a odpovědnosti za odpad.

Sledování odpadů pro kontrolní orgány bude v rámci takto vedené evidence zcela nepřehledné, zejména při prokazování sankčních postihů.

Dále není jasné, proč musí podle tohoto ustanovení provozovatel předat odpad pouze osobě odlišné od vlastníka, kterou vlastník určí. Takže vlastník si ponechá vlastnictví k odpadu, nechá si odpad upravit (pořád odpad) a už ho nesmí dostat zpátky - pokud už tedy návrh zákona umožňuje předat odpad do zařízení a přitom si k němu ponechat vlastnické právo, tak je navrhovaná věta zásahem do vlastnického práva. Rovněž právní jistota je nejednoznačná ve vztahu uzavírání smluv, které by byly uzavírány jménem třetí osoby.

Pokud navrhovaným ustanovením měl být řešen současný problém třídících linek na stavební a demoliční odpad, domníváme se, že by ustanovení mělo být jasně specifikováno pouze na toto zařízení. Pokud má být povinnost vztažena obecně na všechny odpady, pak je opatření nerealizovatelné.

- **K § 13 odst. 3 písm. f) – plošné povinné pojištění všech zařízení – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme o zúžení množiny zařízení, která budou muset před zahájením provozu sjednat pojištění o odpovědnosti za škodu na ŽP, na zdraví a na věci, a to pouze na zařízení s reálným rizikem pro životní prostředí.

Odůvodnění: Povinné pojištění pro všechna zařízení představuje velmi významnou finanční a administrativní zátěž. Navíc právní prostředí v ČR již podobnou věc obsahuje, a to v zákoně o ekologické újmě. Navrhované opatření je tak z části duplicitní a zbytečně zatěžující. Navíc v některých případech, např. u zařízení s v záplavovém území, lze očekávat, že nebude tato povinnost splnitelná, neboť pojišťovna může pojištění takového provozu odmítnout, nikoli s ohledem na environmentální rizika, ale s ohledem na finanční a rizikovou náročnost takového produktu.

- **K § 13 odst. 5 – příliš dlouhá doba uchovávání evidence u sběrů – připomínka zásadní**

Připomínka: S navrhovanou délkou nesouhlasíme. Žádáme zkrátit lhůtu pro uchovávání evidence z 5 let na 1 rok.

Odůvodnění: Navrhované ustanovení ukládá v případě odpadů vymezených právním předpisem (nejčastěji „kovový odpad“) uchovávat evidenci o přebíraném odpadu a o identifikaci osob, a to 5 let. Toto považujeme za zcela zbytečné administrativní zatížení. Pokud má jít o opatření k zabránění krádeží, pak jistě postačuje uchovávat evidenci po kratší dobu.

- **K § 13 odst. 6 písm. a) – povinnost sdělovat osobní údaje i pro zaměstnance právnických osob**

Připomínka: Identifikací osoby podle odstavce 5 se rozumí a) jde-li o právnickou osobu, zjištění obchodní firmy nebo názvu, adresy sídla, identifikačního čísla osoby nebo obdobného čísla přidělovaného v zahraničí a ~~identifikace fyzické osoby jednající jménem této právnické osoby při předání odpadu do zařízení,~~

Odůvodnění: Není objektivní důvod, aby fyzické osoby v postavení výkonných zaměstnanců poskytovali své osobní údaje, neboť v tomto případě nejednají ve svém zájmu, ale v zájmu svého zaměstnavatele. Vzhledem k tomu, že provozy zařízení budou vybaveny kamerovým systémem, platby úhrad probíhají bezhotovostně, jsou takové údaje nepotřebné a jejich sběr nadbytečný.

- **K § 13 odst. 12 písm. a) – povinnost monitorovat prostor zařízení a 3 roky uchovávat záznamy z kamerového systému – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s povinností uchovávat záznam z kamerového systému pod dobu 3 let. Žádáme o zkrácení této doby.

Odůvodnění: Jedná se o administrativní a finanční zatížení, které není v takovém rozsahu odůvodnitelné. S požadavkem na dobu uchování záznamů je spojena finanční náročnost pořízení a udržování archivačního systému. Požadavek uchovávat záznamy z kamerového systému po dobu 3 let je neadekvátní tomu, co bude monitorováno a také tomu, jaké další informace jsou o monitorovaných výkypech pořizovány a archivovány. Např. zákon o jaderné bezpečnosti požaduje uchování záznamů z kamerového systému po dobu jednoho roku a zákon o loteriích a jiných hrách, kde dochází k mnohem společensky závažnějším činnostem, pouze po dobu 90 dnů.

Postrádáme řádné hodnocení dopadů regulace. Poukazujeme na skutečnost, že Legislativní rada vlády (Komise RIA) k návrhu věcného záměru nového zákona vyzvala MŽP k nezbytnému doplnění hodnocení dopadů regulace, viz citace jejího stanoviska: *"Komise RIA důrazně požaduje, aby bylo zpracováno podrobné a pečlivé hodnocení dopadů regulace k paragrafovanému znění zákona, které bude nejen identifikovat všechny náklady a přínosy vyplývající v tu dobu již z konkrétních ustanovení, ale bude tyto náklady a přínosy hodnotit kvantitativně."*

Žádáme tedy také o doplnění hodnocení dopadů regulace zákona, ve smyslu, jak jej požadovala vládní Komise RIA.

- **K § 14 odst. 2** – viz připomínka k příloze č. 3
- **K § 14 odst. 4 – povolení zařízení pouze na dobu určitou (nejdéle 5 let) – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s tím, že nově se zavádí udělení povolení na dobu určitou, nejdéle na 5 let. Navrhujeme upravit v zákoně režim pravidelných přezkumů plnění podmínek analogicky k zákonu o integrované prevenci.

Odůvodnění: Důvodem pro tuto radikální změnu v omezení doby povolení má být podle důvodové zprávy možnost pravidelně přezkoumat podmínky, za nichž bylo povolení vydáno (rámcová směrnice o odpadech pouze stanoví, že povolení **může** být na určitou dobu, ne že musí, čl. 23). Jedná se o značné administrativní zatížení, podle navrženého znění může být povolení vydáno klidně třeba na jediný rok. Pro provozovatele zařízení může takový návrh dále představovat značné a zcela zásadní ohrožení investic, ohrozí poskytnutí bankovních úvěrů a či dotačních titulů.

Pokud důvodem k tak zásadní změně je přezkum podmínek, nerozumíme tomu, proč by se nemohlo analogicky k zákonu o integrované prevenci použít institutu přezkumu podmínek. Tedy, že za konkrétní určité období (například 5 let) by úřad provedl přezkum podmínek povolení a následně by byl provozovatel vyzván k podání žádosti o změnu povolení nebo by mohl úřad postupovat z úřední povinnosti (tak jako je tomu v zákoně o integrované prevenci § 18 a násl.). Zákon o IPPC již tuto věc standardně a funkčně vyřešil, není tedy důvod v jiných zákonech přistupovat k výrazně více zatěžujícímu řešení.

Dále se obáváme značných komplikací v případě zařízení podléhajících integrovanému povolení (viz připomínka k § 15 odst. 4).

- **K § 14 odst. 5 – účastníkem řízení o povolení vždy obec – připomínka zásadní**

Připomínka: Obec má mít nově postavení účastníka řízení u všech povolovacích řízení pro zařízení k nakládání s odpady. Dosud měla obec postavení účastníka pouze u zařízení ke sběru. Domníváme se, že v kombinaci účastenství obce s nově navrhovaným souhlasem k provozu zařízení na dobu určitou (nejdéle na 5 let), dojde k značnému administrativnímu zatížení jak provozovatelů, tak i úřadů (viz připomínka k § 14 odst. 4.). Dále může v tomto směru dojít i zde ke značnému ohrožení proběhlých investic a ke zvýšení nejistoty v podnikatelském prostředí. Opět tedy zdůrazňujeme otázku ochrany dlouhodobých investic do zařízení. Systémově je přitom věc z pozice státu řešena. Zařízení musí mít platný souhlas státu (krajského úřadu) a v případě, že by subjekt porušoval zákonnou povinnost, stejný úřad mu může souhlas odejmout. **Žádáme tedy o úpravu textu této části zákona ve smyslu uvedených připomínek.**

- **K § 14 odst. 6 – nově navržená povinnost, kdy každý provozovatel musí po jakékoli změně zákona, která se ho týká, automaticky nejpozději do 6 měsíců požádat o aktualizaci povolení – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s nově navrhovanou povinností. Nově navrhované ustanovení zásadním způsobem zatíží jak oprávněné osoby, tak zejména pracovníky krajských úřadů, kteří budou muset při každé změně zákona (ten stávající byl novelizován více než 40 krát) měnit a aktualizovat velké množství (stovky) vydaných povolení. To následně způsobí situaci, že na aktualizace souhlasů se bude čekat násobně vyšší čas než stanovuje správní řád. Vybraným zařízením se může v tomto směru zkomplikovat provoz, neboť skutečně potřebné úpravy provozních řádů, vyžádané praxí, nikoli formální změnou zákona, budou schvalovány z velkým zpožděním.

Odůvodnění: Důvodem změny má potřeba průběžných aktualizací souhlasů. Tato potřeba samozřejmě platí i u jiných typů zařízení a u jiných zákonů a jinde není navrhována tato striktní a zatěžující úprava. Navíc systémově byla tato problematika již vhodným způsobem vyřešena, a to i na evropské úrovni. Řešení je obsaženo v zákoně o IPPC, kde správní orgány provádějí průběžně kontroly zařízení a po novelizaci zákona vyhodnocují sami z pozice státu nezbytnost aktualizací rozhodnutí a ty po provedené kontrole zařízení v případě potřeby aktualizují. Nově navrhovaná plošná povinnost je vysoce zatěžující a zcela ojedinělá v právním systému. **Žádáme řešit situaci principem stejným jako v zákoně o IPPC.**

- **K § 15 odst. 4 – „nesprávný odkaz“**

Připomínka: Podle navrhovaného ustanovení, se v případě, kdy je vydání povolení provozu zařízení nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení, nepoužije se § 14 odst. 2. **Ust. § 14 odst. 2 se ovšem týká zařízení, které lze provozovat bez povolení. Domníváme se tedy, že se má ve skutečnosti jednat o odkaz na ustanovení § 14 odst. 4** (protože by nedávalo smysl, aby se navrhovaný souhlas na dobu určitou nejdéle 5 let promítl v případě odpadářských zařízení navíc ještě do integrovaného povolení, které je vydáváno na dobu neurčitou).

- **K § 16 odst. 2 – změna, zrušení a zánik povolení – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s navrženým textem. V odstavci 2 žádáme nahradit slova „Krajský úřad zruší“ slovy „Krajský úřad může zrušit“.

Odůvodnění: S ohledem na velmi striktně formulované důvody pro rušení povolení v tomto ustanovení navrhuje ponechat krajskému úřadu správní uvážení. V opačném případě by krajský úřad neměl možnost správní úvahy a vždy by musel zařízení přímo zrušit, bez ohledu na okolnosti konkrétního případu.

- **K § 23 odst. 4 – nadbytečné časové omezení – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s navrženým textem odstavce 4, žádáme toto omezení vypustit.

Odůvodnění: Podle navrženého ustanovení „v případě uložení odpadu v zařízení k úpravě, využití nebo odstranění odpadu mimo technologii zpracování odpadu se nejedná o skladování odpadu, pokud doba uložení odpadu v zařízení nepřesáhne 6 měsíců.“ Předpokládá se tedy, že v těchto zařízeních budou odpady zpracovány nejpozději do 6 měsíců, což je zbytečně omezení, které neodpovídá požadavkům evropské směrnice ani požadavkům praxe. Nashromáždít dostatečný objem materiálu pro zpracování danou technologií může trvat déle, a pak by provozovatel musel mít ještě povolení ke skladování odpadů. Rovněž je diskutabilní otázka proveditelnosti, jestliže odpad je do zařízení přijímán postupně a ukládán na jednom místě, jak bude sledováno, která část zásoby již je určena pro skladování? Navrhované ustanovení, které je nad rámec směrnice, považujeme za zbytečně administrativní a finanční zatížení podnikatelských subjektů (v rozporu s tzv. ekoakademem vlády), které není odůvodněno ochranou životního prostředí.

- **K § 24 odst. 2 – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme o prodloužení lhůty z 6 měsíců na dobu 1 roku (viz též připomínka k § 7 odst. 1 písm. i). Ministerstvem navrhované zpřísnění je nad rámec směrnice.

Odůvodnění: Velmi krátká doba pouhých 6 měsíců by u odpadů malé produkce zbytečně způsobila nárůst administrativy a finančních nákladů. Provozovatelé zařízení se v případě delší lhůty navíc mohou lépe vypořádat s výkyvy rozkolísaných cen komodit. Rovněž se tak zvýší šance na vyšší podíl využití odpadů a tedy na lepší možnost splnění cílů evropského balíčku oběhového hospodářství. Doba jednoho roku je vhodná rovněž s ohledem na to, že evidence odpadů se uzavírá v jednoletých intervalech ve vztahu k hlášení.

- **K § 24 odst. 3 - zrušení mobilního zařízení ke sběru – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se zrušením mobilních zařízení ke sběru.

Odůvodnění: Základní pozitivum dosavadního systému je, že odpady od původce může přímo v jeho provozovně převzít do vlastnictví k tomu oprávněná osoba a pro původce tím končí další povinnosti ze zákona. To je hlavní rozdíl mezi pouhou přepravou odpadů a předáním do mobilního zařízení oprávněné osoby. Odpad se stává majetkem oprávněné osoby, která za něj od chvíle převzetí v provozovně původce nese plnou odpovědnost. V realu také platí, že systém přes mobilní zařízení je pro původce většinou levnější než systém s využitím pouhé přepravy odpadů.

Zrušení sběrových mobilních zařízení způsobí v praxi řadu problémů, např. menším původcům může způsobit zdražení nakládání s odpady. Navíc se tímto opatřením citelně navýší potřeba přeprav jednotlivých odpadů, na úkor přeprav sdružených. Dále řada obcí provozuje (např. v rámci technických služeb) svá mobilní zařízení, která svázejí odpad do neobecních stacionárních zařízení k nakládání s odpady (jiného vlastníka). Tato mobilní zařízení nelze jednoduše nahradit např. formou přepravy odpadů, jak předpokládá důvodová zpráva. Návrh tak opět povede k citelnému zdražení odpadového hospodářství.

Z důvodové zprávy (RIA) k návrhu vyplývá, že náhradou za zrušená mobilní zařízení je vlastně obchodník s odpady. Dnes subjekty mají souhlas s provozem mobilního zařízení od krajského úřadu, aby de facto mohly obchodovat s odpady, a po novele budou tyto osoby žádat o souhlas k obchodování s odpady stejný úřad. Vázat obchodování na kladnou cenu odpadů či jiné podmínky je stejně vágní jako vlastnictví mobilního zařízení. **Obchodník závazně prohlásí,** že bude odpady vykupovat a požádá o celý katalog. Jak to zajistí a s kým má smlouvy je předmětem obchodního tajemství. Skutečně na faktuře při příjmu bude mít kladnou cenu za odpad, stejně jako doklad, že má mobilní zařízení. Tedy na jednu stranu návrh chce zrušit mobilní zařízení, která umožňovala se souhlasem kraje obchodovat s odpady, a na druhou stranu navrhuje zřít se souhlasem kraje obchodníka.

Výsledkem těchto kroků je, že bude zvýšena administrativa na úrovni kraje (rušení mobilních zařízení a zároveň vydávání souhlasu k obchodování).

Navrhujeme proto nerušit mobilní zařízení. Zavést obchodníka a automaticky jej dostane ten, který má zařízení pro nakládání s odpady včetně mobilního zařízení. Jedná se prakticky o variantu 2 (RIA). Posílit sankční pravomoc KÚ až do možnosti odejmutí souhlasu s obchodováním s odpady dané právnické osobě (neprokáže, komu odpad předal, nevede řádně evidenci odpadů, poškodil životní prostředí závažným způsobem). Tento návrh umožní zavedení transpozičních požadavků EU na zřízení obchodníka a zároveň, v případě, že státní správa bude vykonávat řádně dozor, zbaví postupně trh s odpady od subjektů, které ilegálně nakládají s odpady. Navíc nedojde k narušení obchodních vztahů v meziobdobí, což by mohlo vést i ke zbytečnému zániku menších řádně podnikajících firem.

Dále se domníváme, že ke zlepšení kontroly těchto zařízení jednoznačně přispěje již prosazená elektronická evidence přepravy nebezpečných odpadů, což může velmi silný kontrolní nástroj.

Pozn. s příkladem: Efektivní dozor nad agendou přeprav odpadů je věcí státu a jeho kontrolních orgánů. Nástroje na dozor a s tím související evidenční povinnosti máme v rámci ČR, oproti ostatním státům v EU, skutečně velmi široké. Podrobné evidenční a ohlašovací povinnosti mají v ČR prakticky všichni (všechny oprávněné osoby, většina původců), což je v EU dosti výjimečné. Jsou z pozice státu tyto údaje dostatečně využívány? Ve schématu v důvodové zprávě na straně 21. je označen subjekt A, který převzal 19 tis tun odpadů a předal 28 tis tun odpadů. Minimálně došlo k nesprávně vedené evidenci odpadů. Takovýto subjekt může dostat nejen pokutu, ale může mu být i ukončen souhlas k nakládání s odpady. Toto by bylo systémové řešení, nikoli zákaz celého jednoho oboru činnosti.

- **K § 26 odst. 1 - skládky a povolení stavebního úřadu – připomínka zásadní**

Připomínka: Žádáme o vypuštění slov „k tomu určenému podle stavebního zákona“. Navrhujeme definovat zařízení tak, jak tomu je v nyní platném zákoně.

Odůvodnění: Řada skládek má nyní povolené od krajských úřadů využívání odpadů, přestože nejsou tato zařízení popsána dle stavebního zákona jako zařízení pro využívání odpadů. Stavební zákon toto nijak neřeší, a všechny skládky jsou povolovány s ohledem na výstavbu tělesa skládky a následnou rekultivaci, kde jsou odpady využívány. Pokud bude tento paragraf takto přijatý, budou si muset stávající skládky buď houfně požádat o změnu stavby před jejím dokončením (nemalé zatížení stavebních úřadů), nebo nebudou moci už nikdy odpady využívat, jako náhradu primárních surovin – a to jistě nemůže záměrem MŽP. Tuto část odstavce 1, § 26, požadujeme zcela vypustit.

- **K § 29 odst. 2 – podmínky druhé fáze provozu skládky řešit v zákoně – připomínka zásadní**

Připomínka: Ve třetí větě týkající se druhé fáze provozu skládky nesouhlasíme s tím, aby byly podmínky využívání odpadů stanoveny až prováděcím právním předpisem. Žádáme, obdobně jako je tomu u 1. a 3. fáze provozu, aby bylo řešeno přímo v textu nového zákona. Podmínky a povinnosti je nutné řešit v zákoně nikoli ve vyhlášce.

- **K § 29 odst. 4 písm. d) – provozovatel skládky je povinen platit poplatek – připomínka zásadní**

Připomínka: Požadujeme vypustit z návrhu zákona.

Odůvodnění: Provozovatel skládky je podle tohoto písmene povinen **platit poplatek** za ukládání odpadu na skládku podle části páté. Podle § 77 je provozovatel **plátcem poplatku** za ukládání odpadu na skládku, nikoliv poplatníkem (to by bylo v rozporu se zásadou „znečišťovatel platí“). Blíže viz připomínka k § 77.

- **K § 29 odst. 7 - zdražení zabezpečení skládek – připomínka zásadní**

Připomínka: Podle tohoto ustanovení bude možné jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky využívat pouze odpady, které svými technickými parametry tomuto účelu odpovídají, stanovené prováděcím právním předpisem. **Není zřejmý obsah prováděcího právního předpisu a není tedy jasné, v**

jakém rozsahu bude technologický materiál na TZS vymezen. Požadujeme předložení návrhu této vyhlášky, aby možno hodnotit reálnost navrhovaných zákonných povinností.

Technické zabezpečení skládky je nezbytná součást provozu skládky jako stavby. Pokud je pro toto environmentální zajištění zařízení využit odpad, pak je využit jako náhrada jinak nutných primárních surovin, které by bylo třeba k zabezpečení skládek vytěžit. Tím, že návrh zákona omezuje množství TZS (§ 79 odst. 2), které navíc ještě zpoplatňuje (příloha č. 8), dochází z hlediska životního prostředí k nechtěné situaci. Na skládky buď budou k jejich zajištění přijímány těžené primární suroviny, což je jistě nevhodné. Druhou možností je výrazný nárůst nákladů na stavení zajištění těles skládek. Nákladů, které nesou původci odpadů v poplatcích za skládkovaný odpad. Výrazné zpoplatnění se totiž nově navrhuje i u nevyužitelného zbytkového odpadu, a to dokonce na úroveň prakticky nejvyšší v EU. Obce tak budou jednoznačně nuceny citelně navýšit náklady na své odpadové hospodářství, včetně jimi produkovaných nevyužitelných odpadů. Obce nemají z tohoto navrhovaného navýšení poplatků za TZS podle přílohy č. 8 vůbec žádný příjem.

K legislativní pravidlům - Podle článku 10 odst. 5 legislativních pravidel vlády - Součástí materiálu, kterým se návrh zákona předkládá k projednání vlády a Legislativní radě, je i předkládací zpráva a dále návrh prováděcího předpisu (návrh nařízení vlády nebo návrh vyhlášky) nebo teze prováděcího předpisu, pokud návrh zákona obsahuje zmocnění k vydání prováděcího předpisu a tento prováděcí předpis má nabýt účinnosti současně se zákonem, a text zákona nebo jeho části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn, jde-li o návrh novely zákona. Návrh prováděcího předpisu se v této fázi předkládá bez projednání v připomínkovém řízení a v pracovních komisích.

K tomuto bodu tak požadujeme další diskuzi a předložení návrhu předmětné vyhlášky, včetně analýzy dopadů navrhovaných opatření na všechny dotčené subjekty.

- **K § 29 odst. 8 - chybně stanovená hranice využitelnosti odpadu - výhřevnost – připomínka zásadní**

Připomínka: Požadujeme hodnotu 4 MJ/kg nahradit hodnotou 7-8 MJ/kg.

Odůvodnění: Podle tohoto ustanovení má být na skládky od roku 2024 zakázáno ukládat odpady, jejichž výhřevnost je vyšší než 4 MJ/kg a odpady, které jsou recyklovatelné. Prováděcí právní předpis vymezí odpady, které tato kritéria splňují. Specifikace parametru výhřevnosti k omezení skládkování odpadů je vhodná. Odpad však přestává dostatečně hořet pro účely spaloven při hodnotě kolem 6 – 6,5 MJ/kg. V západních zemích, kde využívají tento parametr, proto jako limitní hodnotu využívají např. 6,2 MJ/kg Německo, 13 MJ/kg Itálie (viz zveřejněná tabulka MŽP). Nižší hodnota než 6 MJ/kg je z odborného hlediska nereálná, neboť při spalování takového odpadu ve spalovně by muselo docházet k intenzivní dotaci spalovacího procesu externím palivem, např. zemním plynem, což je s ohledem na ekologické aspekty zcela nevhodné.

U aktuálně provozovaných spaloven komunálních odpadů v ČR se výhřevná hodnota SKO pohybuje ve výši 8 až 9,5 GJ/t. Např. je možno uvést zkušenosti z provozu technologie spalovny SAKO Brno. Provoz byl při rekonstrukci původně dimenzován na výhřevnost SKO 11 GJ/t, ale rozhodnutí bylo následně nutné změnit, neboť výhřevnost sváženého odpadu se mezitím viditelně snížila na hodnoty 8 – 9,5 GJ/t. Odpad s nižší výhřevnou hodnotou, např. 6 GJ/t, by již nebylo možné označit za dostatečně výhřevný, to znamená, že by nedocházelo k samonosnému spalování.

- **K 31 odst. 9 – navýšení finanční rezervy – připomínka zásadní**

Připomínka: Opatření v tuto chvíli nerozporujeme, neboť nejsou k dispozici relevantní údaje. Avšak žádáme o doplnění podrobného hodnocení dopadů regulace, které bude identifikovat nezbytnost navrhovaného opatření a jeho náklady a přínosy.

Odůvodnění: Podle důvodové zprávy je nově v zákoně navyšována finanční rezerva s ohledem na inflační vývoj. Postrádáme však hodnocení dopadů regulace. Poukazujeme opět na skutečnost, že Legislativní rada vlády (Komise RIA) k návrhu věcného záměru nového zákona vyzvala MŽP k nezbytnému doplnění hodnocení dopadů regulace, viz citace jejího stanoviska: "*Komise RIA důrazně požaduje, aby bylo zpracováno podrobné a pečlivé hodnocení dopadů regulace k paragrafovanému znění zákona, které bude nejen identifikovat*

všechny náklady a přínosy vyplývající v tu dobu již z konkrétních ustanovení, ale bude tyto náklady a přínosy hodnotit kvantitativně."

- **K § 31 odst. 9 – finanční rezerva za odpad ukládaný jako technologický materiál (kategorie O a N) – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s navrhovaným rozdílem ve výši poplatku za uložení nebezpečného a ostatního odpadu jako technologického materiálu. Pokud je odpad vhodný k technickému zabezpečení skládky příslušné skupiny a jedná-li se o skládku nebezpečných odpadů, má odpad ve vztahu k účelu, jakým je na skládce využíván, shodné vlastnosti, i přesto, že se jedná o odpad s nebezpečnými vlastnostmi. Z odborného a environmentálního hlediska proto není zřejmé, proč je v tomto směru v návrhu definován rozdílný přístup.

- **K § 32 odst. 5 písm. b) – nejasná úprava týkající se obchodníka s odpady – připomínka zásadní**

Připomínka: Návrh upravuje nově institut „obchodníka s odpady“. Na rozdíl od důvodové zprávy se ale nedomníváme, že půjde o funkční institut, který nahradí mobilní sběr. Domníváme se naopak, že v navržené podobě není tato novinka zcela dořešena. Např. podle § 7 odst. 1 písm. t) je obchodováním i situace, kdy osoba nemá odpad fyzicky v držení. Ale podle § 32 odst. 5 písm. b) je obchodník povinen zajistit ověření zařazení odpadu podle druhu a kategorie. Ale pokud nemá odpad fyzicky v držení, není vůbec jasné, jak to udělá.

- **§ 34, odst. 1, písm. d) – Označení vozidel přepravujících odpady – připomínka zásadní**

Připomínka: Podmínka pro to, aby v době, kdy vozidlo nepřepravuje odpad, nesmělo být označeno symbolem pro přepravu odpadu, bude velmi těžko technicky realizovatelná a představuje nadbytečnou regulaci. Doporučujeme vypustit.

Navrhované znění: „d) zajistit, aby silniční motorové vozidlo bylo v době, kdy přepravuje odpad, označeno způsobem stanoveným tímto zákonem a prováděcím právním předpisem; v době, kdy nepřepravuje odpad, nesmí být tímto způsobem označeno“

- **K § 42 odst. 1 – zapojení do systému nakládání s odpady obce – připomínka zásadní**

Obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou obce systém nakládání s komunálním odpadem vznikajícím na území obce při jiné činnosti fyzických osob než při podnikání (dále jen „obecní systém“). Obec může do obecního systému zahrnout nakládání s komunálními odpady vznikajícími na jejím území při činnosti ostatních původců odpadu. Obec může do obecního systému zahrnout nakládání se stavebním a demoličním odpadem vznikajícím na jejím katastrálním území při činnosti fyzických osob, které nejsou oprávněny k podnikání, včetně stavebního a demoličního odpadu s obsahem azbestu.

Odůvodnění: Podle navrhované úpravy pojem komunální odpad má nově zahrnovat i odpad vznikající při nevýrobní činnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob. Návrh zákona o odpadech obci přiznává možnost do obecního systému nakládání s komunálním odpadem tento odpad zahrnout. Důvodová zpráva ani navrhovaná úprava blíže nespecifikují podmínky „zahrnutí“.

Připomínka: Je třeba jasně stanovit, že tito ostatní původci nejsou povinni se obecního systému účastnit. V případě, že by zahrnutí do systému znamenalo povinnou účast, docházelo by ke střetu ústavním pořádkem, když by tak bylo obecně závaznou vyhláškou obce, tj. nikoliv zákonem, zasahováno do vlastnického práva soukromých subjektů.

- **K § 42 odst. 4 - nové informační povinnosti pro obce – vysoké administrativní zatížení obcí – připomínka zásadní**

Připomínka: Požadujeme vypustit z návrhu zákona.

Odůvodnění: ČR má v rámci EU jeden z nejpodrobnějších a nejobsáhlejších systémů sběru nestatistických dat o produkci a nakládání s odpady, a to z úrovně prakticky všech původců odpadů, včetně obcí. Každá obec vede velmi podrobnou evidenci odpadů, velká část obcí tuto evidenci každoročně ve formě hlášení posílá státu. Ostatní státy zdaleka nezatěžují obce takovou mírou administrativních povinností ve vztahu

k odpadům. Není proto třeba stanovovat obci další obsáhlou blíže nespecifikovanou novou povinnost informovat občany minimálně jednou ročně o způsobech a rozsahu odděleného sběru atd.

1. Občan by měl být o systému nakládání s odpady v obci již informován, a to dokonce obecně závaznou vyhláškou.
2. Dále jsou informace týkající se předcházení vzniku odpadu obsaženy v Plánech odpadového hospodářství obcí (s konkrétní nadlimitní produkcí), které budou zveřejňovány na portálu veřejné správy. K tomuto má občan opět přístup.
3. Náklady obecního systému jsou věcí samosprávy obce a jsou každoročně projednávány na zastupitelstvu obce, kam mají občané možnost přijít. Navíc občané mají možnost si tato data vyžádat.
4. Obce dále navíc vyplňují velmi obsáhlé formuláře informací pro soukromou autorizovanou obalovou společnost.

Obce, které chtějí, mohou plně informovat o všech souvislostech nakládání s odpady na jejich katastru. Není jediný důvod, aby stát nově všem více než 6200 obcí plošně stanovoval tuto další administrativně náročnou povinnost. Domníváme se, že jde o neopodstatněný zásah do ústavně zaručeného práva na samosprávu obcí. Navrhujeme proto ponechat fakultativně na každé obci, jakým způsobem bude motivovat občany k třídění komunálních odpadů a environmentálně šetrnému chování a jak bude své občany informovat.

- **K § 42 odst. 5 - společné soustředování obalových odpadů s komunálním odpadem – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se společným soustředováním obalových odpadů skupiny 15 a odpadů skupiny 20. Žádáme o vypuštění ustanovení z návrhu zákona.

Odůvodnění: Podle návrhu zákona se může v rámci obecního systému obce obalový odpad soustřeďovat společně s komunálním odpadem stejného materiálu. V takovém případě se takto soustředěný odpad zařazuje jako komunální odpad. Nesouhlasíme s tím, aby byl odpad od původců skupiny 15 (podnikatelských subjektů) ukládán do sběrných nádob v obci, které jsou určeny na odpad komunální, tedy odpad od občanů (skupiny 20). Občané hradí svými poplatky nemalou část obecního systému a obec povinná zajistit naložení s odpady pro své občany. Využívání sběrných nádob hrazených systémem obce a určených primárně pro občany obce stejnou měrou odpady od podnikajících subjektů není vhodné a může narážet na oprávněné zájmy občanů obce. V současné době je na základě statistiky upravena metodika pro počítání obalového odpadu obsaženého v odpadu komunálním. Na rozdíl od důvodové zprávy se domníváme, že by toto navrhované řešení mělo vliv na výpočet cílů plnění v oblasti nakládání s obaly. Což není v tomto směru žádoucí.

- **K § 42 odst. 6 – nově stanovené závazné recyklační cíle pro obce pod sankcí – připomínka zásadní**

Připomínka: Nově má obec jako povinnost stanovený recyklační cíl, a to pod sankcí. K této věci je třeba vést další diskusi, zda je takové přenesení cílů, které má dle směrnice stát, na obce možné a zda cíle odpovídají aktuálním požadavkům EU.

Odůvodnění: Obec má být podle návrhu zákona poprvé za kalendářní rok 2020 povinná zajistit recyklaci alespoň 50% komunálních a obalových odpadů papíru, plastů, skla a kovů vyprodukovaných v kalendářním roce v rámci obecního systému. **Jedná se o přenesení odpovědnosti státu za plnění recyklačních cílů na obce. Obec předá odpad osobě oprávněné k nakládání a nemůže nést odpovědnost za splnění cíle.**

Dále v této souvislosti upozorňujeme na skutečnost, že návrh pracuje s nízkými cíli recyklace. Předpokládá se, že nový zákon o odpadech bude účinný až od 1. 1. 2018. EU již zveřejnila návrhy nových směrnic v souvislosti s politikou oběhového hospodářství, s tím, že cílem má být 60 % recyklace celého KO (a to již k roku 2024, tedy za 9 let).

- **K § 43 – jaké povinnosti původce se vztahují na fyzické osoby nepodnikající – připomínka zásadní**

Připomínka: Nejasný adresát povinností, nedořešená konstrukce fyzické osoby jako původce. Požadujeme jasně vymezit, které povinnosti se vztahují na fyzické osoby nepodnikající a které na oprávněné k podnikání (viz též připomínka k § 12 odst. 3).

Odůvodnění: Navrhované ustanovení stanoví povinnost fyzickým osobám nakládat s komunálním odpadem v souladu s obecním systémem. Návrh zákona o odpadech nedefinuje pojem fyzická osoba, a tedy je třeba jej vykládat v souladu s právním řádem České republiky. Pojem fyzická osoba zahrnuje vedle nepodnikajících fyzických osob rovněž fyzické osoby oprávněné k podnikání. V souladu s navrhovaným ustanovením § 12 odst. 3 lze fyzickým osobám neoprávněným k podnikání stanovit povinnosti tímto zákonem pouze výslovně. Navrhované znění zákona však v komentovaném ustanovení výslovně neurčuje, že tato povinnost dopadá na nepodnikající fyzické osoby. Navrhovaná právní úprava skutečně nemůže podnikajícím fyzickým osobám stanovit povinnost nakládat s komunálním odpadem v souladu s obecním systémem, když se ho neúčastní. Výjimkou může být pouze případ, kdy se podnikající fyzická osoba a obec dohodnou (§ 44), že podnikající fyzická osoba bude obecní systém využívat pro svůj odpad podobný komunálnímu odpadu.

Navrhovaná právní úprava je ve spojení s neurčitostí pojmu původce odpadu a s nejasnostmi vyplývajícími z navrhované právní úpravy obecního systému nakládání s komunálním odpadem velmi nejednoznačná a nedává jasnou odpověď na otázku, kdo je povinen se zapojit do obecního systému nakládání s komunálním odpadem a v rámci tohoto systému nakládat se svým komunálním odpadem, resp. zda by snad obec byla oprávněna obecně závaznou vyhláškou stanovit fyzickým osobám oprávněným k podnikání povinnost zapojit se do obecního systému, což není přípustné.

- **K § 44 odst. 1 – nově stanovené závazné recyklační cíle pro původce pod sankcí – připomínka zásadní**

Připomínka: Nově má každý původce odpadů jako povinnost stanovený recyklační cíl, a to pod sankcí. K této věci je třeba vést další diskuzi, zda je takové přenesení cílů, které má dle směrnice stát, na původce možné a zda cíle odpovídají aktuálním požadavkům EU.

Odůvodnění: Jedná se o přenesení odpovědnosti státu za plnění recyklačních cílů na obce. Původci (fyzická osoba oprávněná k podnikání a právnická osoba), kteří se nezapojili do obecního systému nakládání s komunálním odpadem, jsou poprvé za kalendářní rok 2020 povinni zajistit recyklaci alespoň 50% komunálních odpadů papíru, plastů, skla a kovů. Původci produkující tyto odpady předávají odpad osobám oprávněným k nakládání s odpady a nelze technicky ani smluvně zajistit plnění takovéto podmínky. **Navrhujeme proto povinnost ze zákona vypustit.** Navíc podle § 89 odst. 2 písm. p) hrotí těmto osobám při nesplnění recyklačních cílů pokuta až do výše 10 mil.

- **§ 44 odst. 3 – zákonem nastavená nedůvodná preference obecního systému před tržním zajištěním služby – připomínka zásadní**

Pokud se fyzická osoba oprávněná k podnikání a právnická osoba zapojí do obecního systému, nevede evidenci odpadů podle tohoto zákona ani neplní ohlašovací povinnosti podle tohoto zákona pro odpad, se kterým se do obecního systému zapojila. Pro své ostatní odpady vede evidenci a plní všechny ostatní zákonné povinnosti původce odpadu.

Připomínka: Nesouhlasíme se zvýhodňováním vybraných subjektů bez pozitivního vlivu na životní prostředí. Jedná se o skrytou a nepřípustnou preferenci obecního systému před tržním zajištěním služby. Tento bod požadujeme přepracovat tak, aby obě možnosti zajištění byly rovnocenné.

Odůvodnění: Stát vytváří prostředí, ve kterém systémově preferuje netržní zajištění služby prostřednictvím obecního systému, který zákonem preferuje neboť těm, kdož se do systému zapojí, klade méně povinností než subjektům využívajícím klasickou tržní službu mimo obecní systém.

- **K § 49 odst. 5 – Program použití kalů předložit ÚKZUZ – připomínka zásadní**

Připomínka: Administrativní zatížení novou blíže neurčenou povinností, žádáme vysvětlení nezbytnosti.

Odůvodnění: Podle tohoto ustanovení osoba, která provedla úpravu kalu, je povinna před prvním předáním upraveného kalu podle odstavce 6 vypracovat program použití kalu a předložit jej ke schválení Ústřednímu a kontrolnímu zkušebnímu ústavu zemědělskému. Osoba, která provede úpravu kalů, by podle navrhované úpravy byla povinna předložit vypracovaný program použití kalů ke schválení Ústřednímu a kontrolnímu zkušebnímu ústavu zemědělskému. Současná právní úprava schválení programu použití kalů nevyžaduje. Nejsme schopni předvídat postup Ústředního a kontrolního zkušebnímu ústavu zemědělského při schvalování programu použití

kalů, když navrhovaná úprava nestanoví Ústřednímu a kontrolnímu zkušebnímu ústavu zemědělskému lhůtu pro schválení ani konkrétní požadavky na schvalovací proces. Navrhovaná právní úprava takto zakládá právní nejistotu adresátů normy.

- **K § 50 odst. 1 – připomínka zásadní**

Připomínka: Požadujeme vypustit slova za středníkem: „Pokud dojde ke smíšení, musí být kal znovu upraven a musí být vypracován nový program použití kalů“.

Odůvodnění: Pokud je zakázáno mísit již upravený kal, považujeme slova za středníkem za zbytečná.

- **K § 66 odst. 3 – nová povinnost vést odpadovou evidenci i pro neodpadové materiály – připomínka zásadní**

Připomínka: Nadměrné administrativní zatížení, neodůvodněné ochranou životního prostředí, navíc nad rámec požadavků směrnice. Požadujeme vypustit.

Odůvodnění: Podle tohoto ustanovení provozovatel zařízení k využití odpadů vede nově v rámci evidence podle odstavce 1 též evidenci věcí, které na výstupu z tohoto zařízení přestaly být odpadem podle § 6. Navrhovaná právní úprava stanoví další evidenční povinnost provozovatelům zařízení, když se jedná o evidenci nikoliv odpadů. V takovém požadavku nelze spatřovat pozitiva pro životní prostředí nebo zdraví lidí. Klasická odpadová evidence přitom již nyní obsahuje kódy způsobů nakládání s odpady takové, že je zřejmé, že z nich byly vyrobeny výrobky, a kolik výrobků v technologii vzniklo. Není tedy třeba vést další duplicitní evidenci dalšího nakládání s výrobky.

- **K § 69 a násl. – POH - potřeba ošetření případného rozporu s požadavky ochrany hospodářské soutěže a veřejné podpory – připomínka zásadní**

Připomínka: S ohledem na stávající praxi při zpracovávání plánů odpadového hospodářství absentuje výslovný zákaz uvádět v závazných částech plánů odpadového hospodářství na jakékoli úrovni preferovaná zařízení, ať už preferovaný typ zařízení, či zařízení konkrétní.

Odůvodnění: V současné době probíhá zpracování plánů odpadového hospodářství na úrovni krajů v návaznosti na přijetí Plánu odpadového hospodářství ČR pro období 2015 – 2024. Navrhovaná znění plánů odpadového hospodářství obsahují v závazné části mnohdy nejen typ zařízení k nakládání s odpady, který má být v souladu s plánem preferován, ale dokonce i konkrétní zařízení. Taková praxe je v rozporu s požadavky na ochranu hospodářské soutěže, když se dle našeho názoru jedná o skrytou veřejnou podporu. S poukazem na stávající praxi považujeme za vhodné, aby byl zákaz uvádět v závazných částech plánů odpadového hospodářství na jakékoli úrovni preferovaná zařízení, ať už preferovaný typ zařízení, či zařízení konkrétní, výslovně uveden přímo v zákoně a navrhuje tento požadavek do návrhu zákona o odpadech doplnit.

- **K § 74 odst. 2 – kompetence KÚ omezit vydání žádosti o provoz zařízení při splnění všech zákonných podmínek**

Připomínky: Požadujeme doplnit podtržený text. Rozhodnutí a vyjádření orgánů státní správy v oblasti odpadového hospodářství vydávané podle tohoto zákona pro zařízení s veřejnou podporou musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství příslušného kraje.

Odůvodnění: Rozhodnutí a vyjádření orgánů státní správy v oblasti odpadového hospodářství musí být v souladu se zákonem o odpadech a jeho prováděcími předpisy. V případě podpory zařízení z veřejných prostředků lze připustit i požadavek souladu se závaznou částí POH kraje. **Nelze však připustit zásah státu do soukromého podnikání tak, že na základě navrhovaného znění by nebylo možno vydat souhlas v případě zařízení, které jinak splňuje všechny požadavky na ochranu životního prostředí a právní úpravy v odpadovém hospodářství** (samozřejmě i požadavky jiných právních předpisů). Je na podnikali, zda půjde do rizika. Navrhované řešení jednoznačně straní zařízením, která byla do POH zapracována. Tím je pomíjena potřeba konkurenčního prostředí, které jediné je zdrojem inovace.

- **K § 77 – provozovatel skládky jako plátcé poplatku – připomínka zásadní**

Připomínka: Zásadně nesouhlasíme s navrženou podobou správy poplatku za ukládání odpadu na skládku. Požadujeme definovat v § 77 návrhu jako subjekt poplatku poplatníka, tedy osobu – původce odpadu předávajícího odpad na skládku. Toto je standardní daňový princip, zákon toto řešení dlouhodobě obsahoval a nyní toto systémové nastavení, možná omylem, vypadlo.

Odůvodnění: Aktuální návrh není v souladu s evropským principem „znečišťovatel platí“. Provozovatel zařízení, ač tyto daně vybírá a v plné míře je odvádí státu, nemůže být znečišťovatelem, neboť on odpady neprodukuje a naopak nabízí zákonnou možnost, jak s odpady od původců naložit v souladu s platnou legislativou. Poplatníkem, znečišťovatelem, producentem odpadu, kterého má poplatek jako ekonomický nástroj odrazovat od této formy nakládání s odpady, musí být dle evropského práva osoba odpad produkující a předávající jej na skládku. Tato osoba, znečišťovatel, však v novém návrhu kupodivu zcela absentuje. Trváme na tom, aby byl zachován dosavadní stav, kdy provozovatel skládky odvádí pouze vybrané poplatky, a od dlužníků si je stát sám vymáhá. Od toho má stát svůj úřednický aparát (obce, kraj, SFŽP, Celní správa apod.). Nevidíme jediný důvod, proč by měly stát v tomto případě suplovat právnické osoby či fyzické osoby podnikající. Takové řešení není ani možné. **Soukromá osoba nemůže figurovat jako systémový výběrčí daně státu.** Nemá k tomu žádné kompetence, žádné nástroje a nemá za to od státu žádné protiplnění. Jedná se nedůvodně a neakceptovatelné přenášení povinností orgánů státní správy (výběru daní) na soukromé subjekty.

V této souvislosti nesouhlasíme s tím, že má provozovatel skládky povinnost (§ 86) zahrnout poplatek/daň do ceny. Jedná se o dva různé finanční instituty, a poplatek by měl být placen odděleně od ceny (viz připomínka níže k § 86). Poplatek nese všechny parametry daně a je tedy daní. Je nutné jej v rámci platby uvádět odděleně. Původce musí mít informaci o tom, kolik z jím placené ceny, jde státu jako daň. Je to logicky i podstata tohoto ekonomického nástroje.

- **K § 78 – zpoplatňování „neodpadního materiálu“ – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s tím, aby byly zpoplatňovány neodpadní materiály, a žádáme o vypuštění slov „nebo neodpadního materiálu“ z textu návrhu zákona.

Odůvodnění: Při stavbě skládky jsou nutně nakupovány odvodňovací trubky, folie, kačírek používaný k zasypání pažnic studní na skládkový plyn, stavební výrobky vhodné pro obsypy, zpevnění ploch atd. Bez nich nelze žádnou skládku provozovat a jde o materiály, které jsou pro bezproblémový provoz skládky nezbytné. Zpoplatňovat tyto materiály na TZS považujeme za zcela nesmyslný krok.

Dále pokud nebude k dispozici vhodný odpad na TZS, bude provoz skládky vyžadovat nákup vhodných primárních surovin. A všechny tyto výrobky/materiály mají být zpoplatněny poplatkem za TZS a v případě překročení množství dokonce poplatkem za ukládání zbytkových odpadů, který zaplatí provozovatel skládky nebo ten od koho koupí provozovatel výrobek? Navrhované opatření je protismyslné – přeci nikdo nemůže požadovat po provozovateli lomu, aby platil poplatek ve chvíli, kdy si u něj provozovatel skládky nakoupí primární surovinu jako stavební materiál. **Takovéto nastavení není v žádném ze států EU a nepodařilo se dohledat, zda má takové nastavení vůbec nějaký stát na světě.**

Dalším argumentem je skutečnost, že **zákon o odpadech nemůže dle kompetenčního zákona řešit zdanění výrobků.** Pokud by tomu tak bylo, bude nutné přistoupit k dalším právním krokům a podnětům na uvedení tohoto zákona do souladu s českým právem.

- **K § 79 odst. 2 - zpoplatnění i využívaných odpadů v rámci zabezpečení skládek – připomínka zásadní**

„(2) Množství odpadu uloženého jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládky a neodpadních materiálů tvořících základ dílčího poplatku za ukládání technického zabezpečení skládky může dosáhnout maximálně 20 % hmotnosti všech odpadů a materiálů uložených na skládku v poplatkovém období. Odpady uložené jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládky, které přesáhnou toto množství, se započítají do základu dílčího poplatku za ukládání využitelných odpadů nebo za ukládání nebezpečných odpadů, nebo za ukládání zbytkových odpadů, podle skutečných vlastností, které mají. Neodpadní materiály, které přesáhnou toto množství, se započítají do základu dílčího poplatku za ukládání zbytkových odpadů.“

Připomínka:

1. Viz připomínka k § 29 odst. 7
2. **Nesouhlasíme se zpoplatněním odpadu využívaného na environmentální a stavební zabezpečení skládek.** Jedná se o protismyslné opatření, kterým se vysoce zdaňují činnosti vedoucí k zajištění ochrany ŽP a zdraví lidí. Opatření navíc může velmi reálně vést k tomu, že místo odpadů, které se využívají k zabezpečení skládek, se budou těžit a využívat primární suroviny. Opatření je tedy v rozporu se státní surovinovou politikou. Možný pozitivní environmentální přínos navrhovaného opatření je naopak zcela nejasný.
3. **Nesouhlasíme s tím, aby byl zpoplatňován i technologický materiál do 20 % hmotnosti všech odpadů a materiálů ukládaných na skládku v poplatkovém období.**
4. **Požadujeme změnu 20% hmotnostních na dříve (v roce 2014) konsensuálně projednaných 35 % hmotnostních (MŽP, MPO, svazy),** které navrhovalo MŽP ještě v květnu 2014 do novely zákona. Hlavním důvodem je menší dopad na náklady původců odpadů, menší riziko vzniku černých skládek a nelegálních způsobů nakládání s odpady.
5. **Dále nesouhlasíme s tím, aby byly zpoplatňovány neodpadní materiály.**

- **K § 79 odst. 2 - vysoké zpoplatnění i zbytkového/nevyužitelného odpadu – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se zpoplatněním zbytkového/nevyužitelného odpadu. Jedná se o nadbytečnou regulaci, která povede ke zbytečnému zdražení nakládání s odpady a k vyšším rizikům z hlediska ochrany životního prostředí. Možný pozitivní environmentální přínos navrhovaného opatření je zcela nejasný. **Návrh obsahuje zásadní zdražení zbytkového nevyužitelného odpadu, jehož jsou a budou obce a další původci jednoznačně dále producenty.** Z hlediska zájmů obcí a původců odpadů a nákladovosti odpadového hospodářství je navrhované nastavení chybné. **Takto vysoké zdanění nevyužitelných odpadů povede k tomu, že se nebude vyplácet směsné odpady technologicky třídít a zpracovávat. Naopak bude výhodnější je namísto skládek vozit nikoli na recyklaci, ale bez jakékoli úpravy, jako směs, přímo z černých popelnic do spaloven.** Dále viz připomínka k příloze č. 8.

Velká část států, které podporují cíle balíčku oběhového hospodářství proto zbytkové a nevyužitelné odpady buď nezpoplatňují, nebo je zpoplatňují s vysokou degressí, oproti odpadům využitelným. Např. Polsko – využitelné odpady cca 750 Kč, zbytkové a nevyužitelné odpad ve třech stupních dle využitelnosti na 450/250/0 Kč. Opatření v Polsku zafungovalo a odpady jsou ve velkém odklány ze skládek do třídících a zpracovatelských zařízení. V ČR se však navrhuje zpoplatnění nevyužitelných odpadů na 1350 Kč tedy na více než trojnásobek oproti funkčnímu nastavení v Polsku.

Návrh je v rozporu s cíli balíčku oběhového hospodářství.

- **K § 86 – povinnost zahrnout poplatek za ukládání odpadů do ceny – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s tím, že má provozovatel skládky povinnost zahrnout poplatek do ceny. Jedná se o dva různé finanční instituty, a poplatek by měl být placen odděleně od ceny poplatníkem. Jedná se o formu daně.

- **K příloze č. 3 – seznam zařízení na využití odpadu provozovaných bez povolení („bývalá zařízení podle § 14 odst. 2“) – připomínka zásadní**

Připomínka: Domníváme se, že v návrhu přílohy č. 3 nejsou obsažena všechna zařízení dosud označovaná jako 14 odst. 2 – seznam je nedostatečný, např. se počítá pouze s plochým sklem, proč zde nejsou další kat. skleněného odpadu? Proč není možno v zařízení na výrobu plochého skla zpracovávat bez povolení i další skleněné odpady – 17 02 02, 19 12 05, 20 01 02?

Přílohu je třeba jednoznačně doplnit.

- **K příloze č. 4 – možnost využití odpadů – připomínka zásadní**

Připomínka: požadujeme z bodu R 5.4 vypustit slova „a 2. fáze provozu skládky“.

Odůvodnění: Nevidíme jediný důvod, proč byl původní návrh, který zakazoval využití odpadů v rámci 1. fáze skládky odpadů rozšířen i na 2. fázi skládky odpadů. Využíváním odpadů ve 2. fázi skládky se nejen šetří prostředky rekultivační rezervy, ale i přírodní zdroje, které bychom museli vynaložit v rámci úpravy tělesa skládky těsně před zahájením rekultivace. Další problematickou částí tohoto zpřísnění je skutečnost, že řada inertních odpadů splňuje podmínky pro uložení do volného terénu, takže může nastat situace, kdy budeme podobné odpady moci uložit do volného terénu v blízkosti skládky, ale pár desítek metrů dále je nebudeme moci využít v rámci druhé fáze skládky při přípravě na rekultivaci a její následné realizaci. Požadujeme ponechat právní úpravu pouze s odkazem na 1. fázi provozu skládky s tím, že ve 2. fázi skládky lze odpady na povrchu terénu využít.

- **K příloze č. 8 - nesouhlas s extrémní mírou zdražení poplatků + extrémní zpoplatnění i nevyužitelných zbytkových odpadů – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se zdražením skládkovacích poplatků v příloze č. 8 návrhu zákona (např. za 1 tunu ukládaného směsného komunálního odpadu (jako využitelného odpadu) ze současných 500 Kč na míru 1350 Kč v roce 2020 a dokonce 1850 Kč v roce 2023.)

Podle zkušeností z okolních států požadujeme nalezení řešení, které není primárně založeno na extrémním zdražení, ale na motivaci pro obce zajistit co největší míru třídění a na motivaci pro odpadové firmy co nejvíce odpad zpracovávat, třídít a recyklovat tak, jak požaduje Evropská unie.

Odůvodnění: Navrhované zdražení je v ještě větší míře, než bylo obsaženo ve věcném záměru zákona o odpadech, Plánu odpadového hospodářství ČR a v dalších souvisejících materiálech předložených odborné i laické veřejnosti. K této míře zdražení a souvisejícím dopadům není zpracována dostatečná ekonomická analýza s vyčíslením konkrétních dopadů na jednotlivé skupiny subjektů – obcí, měst, původců, firem, odpadového sektoru, služeb, státu apod. **Podrobnou analýzu s kvantitativním vyhodnocením dopadů jednotlivých opatření přitom jako podmínku požadovala i vládní Komise RIA, při projednávání věcného záměru zákona.**

Takto razantní skokové zdražení jde k tíži původců odpadů a u komunálních odpadů tedy zejména obcí. Důvodem zásadních pochybností k navrhovanému navýšení předmětné ekologické daně je fakt, že v otázkě omezení skládkování je ČR mezi velmi úzkou skupinou států EU, které již mají stanoven termín ukončení skládkování využitelných odpadů. V případě ČR dokonce o 6 let dříve (2024), než navrhuje Evropská komise (pro 2030 navrhuje nikoli zákaz, ale omezení na 10%. **Využitelné odpady** tak v ČR na skládky nebudou moci, a to ať již bude poplatek 0 Kč, nebo např. 2000 Kč. Není tedy objektivní důvod pro takto razantní zdražení.

Navrhovaná míra zdražení navíc vysoce překračuje částky této daně v ostatních s námi srovnatelných zemích EU. Na Slovensku byly obce silným kritikem zbytečného zdražení a žádaly spíše cestu pozitivně motivační a cestu založenou na třídění a recyklaci, která takové zdražení nevyžaduje. Na Slovensku byly obce nakonec úspěšné a podobné zdražení zde bylo odmítnuto. Slovensko navíc stanovilo nedávno vyhlášeným Plánem odpadového hospodářství nové třídící a recyklační cíle, které jsou velmi podobné těm Evropskou komisí vyhlášeným v Balíčku k oběhovému hospodářství. Český zákon bohužel tyto cíle stále kupodivu neobsahuje. V Polsku to opět byly obce a jejich svazy, které se aktivním způsobem podílely na vyjednání výrazně nižší míry zdražení. Výše zdražení skládkovacího poplatku byla v Polsku nakonec nastavena na cca 750 Kč u využitelných odpadů. A dále na 450 – 250 Kč u odpadů upravených, s malou mírou využitelnosti (u těchto odpadů MŽP ČR navrhuje zcela nepochopitelně zdražení na 1350 Kč). Provedené opatření v Polsku způsobilo zásadní odklon odpadů ze skládek a jejich nasměrování do třídících a zpracovatelských zařízení. Opatření se tedy ukázalo jako funkční.

Takto koncipovaný návrh zdražení poplatků v příloze č. 8 by přinesl nemalé negativní dopady na původce odpadů, kterými jsou obce a města, ale firmy. Ze stručně tabulky uvedené v důvodové zprávě (str. 93 a 94) vyplývá v souvislosti s razantním navýšením skládkovacího poplatku navýšení průměrných výdajů na nakládání s KO na obyvatele, což je podle našeho názoru za hranicí sociální únosnosti. Podle důvodové zprávy MŽP

předpokládá, že obce nepřenesou nákladové efekty na domácnosti v plné míře, ale budou systémy dotovat (MŽP uvádí, že v současné době průměrně obce doplácí 25,3 % celkových nákladů na odpadové hospodářství).

Návrh: Považujeme tedy za vhodnější řešení, postupné navýšení poplatku o 100 Kč 1 krát za tři roky na finální hodnotu podobnou funkčnímu řešení v Polsku, tedy cca 700 Kč. V mezichase pak vnímáme jako vhodné postupné vyhodnocování trendů a plnění cílů. Pokud se ukáže, že nastavené hodnoty nejsou dostatečné, vždy je zde možnost jejich navýšení. Nikdy však již neproběhne jejich snížení. Pravděpodobnost, že v nyní navrhovaném řešení budou občané platit zbytečně výrazně více, než by bylo nezbytné, je zřejmá.

Co se týče **zbytkového odpadu**, není zdůvodnitelné přistupovat k razantnímu zdražování ukládaných odpadů, které nelze využít ani prakticky jinak odstranit. Podrobnější odůvodnění viz text k § 79 odst. 2.

V níže uvedené tabulce je informace o tom, o kolik více vybere stát na této formě daně od občanů a firem proti současnému stavu, **a to pouze do roku 2020**, kdy má být dle MŽP poplatek zdražen na 1350 Kč. Z nyníšších 1 625 664 500 Kč, které jako daň občané platí, by nově mohli zaplatit až 4 389 294 150 Kč ročně do státních a veřejných fondů. Níže uvedené částky se týkají pouze odpadů kategorie ostatní. **Jen za roky 2016 – 2020 tak bude díky návrhu MŽP z peněženek občanů, obcí a firem odvedeno státu více než 13 836 869 400 Kč, tedy o 5 708 546 900 Kč více. Do 2024 by se částka samozřejmě ještě zásadně navýšila neboť daň má dle návrhu MŽP vzrůst u SKO dokonce až na 1850 Kč/t a u zbytkového odpadu na 1350 Kč/t. Vláda přitom opakovaně prezentovala, že nehodlá zvyšovat daně.**

Výpočet nárůstu výše ročně odvedených daní (skl. popl.) od občanů, obcí a firem do rozpočtu státu k roku 2020

	rok	2016	2017	2018	2019	2020
	poplatek/daň	500	700	900	1150	1350
SKO (t)**	2 132 085	1 066 042 500 Kč	1 492 459 500 Kč	1 918 876 500 Kč	2 451 897 750 Kč	2 878 314 750 Kč
	poplatek/daň	500	700	750	800	850
Zbytkový(t)***	1 119 244	559 622 000 Kč	783 470 800 Kč	839 433 000 Kč	895 395 200 Kč	951 357 400 Kč
Celkem (t)*	3 251 329	1 625 664 500 Kč	2 275 930 300 Kč	2 758 309 500 Kč	3 347 292 950 Kč	3 829 672 150 Kč

Pozn.: Zdroj: ISOH

* množství odpadů kategorie ostatní k roku 2014 s nímž bylo nakládáno AD1 a BD1

** množství odpadů katalogového čísla 20 03 01

*** rozdíl množství odpadů * a **

- **K příloze č. 8 - ČR bude mít stále nejvyšší poplatek za nebezpečné odpady na světě – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se sazbami poplatku pro nebezpečné odpady v příloze č. 8. ČAOH navrhuje snížení sazby poplatku na úroveň ostatních států v EU.

Odůvodnění: Je obecně známým faktem (viz studie ETC/SCP, 2011), že **nebezpečný odpad má ČR dlouhodobě zpoplatněn nejvíce na světě, a to v míře 6200 Kč za tunu.** Druhým nejdražším státem je Belgie, která má poplatek ve výši 1780 Kč/tunu. MŽP navrhuje tento poplatek pozvolna snižovat na 4000 Kč v roce 2017 a na finálních 2500 Kč/t k roku 2024. **ČR a český průmysl tedy bude mít oproti svým konkurentům v zahraničí poplatek stále nejvyšší v EU i za 9 let. I zde je třeba vysvětlit, proč to MŽP takto navrhuje.**

Vysoká sazba poplatku pro nebezpečné odpady bude zbytečně prodražovat nakládání s odpady a může vést k nelegálnímu zbavování se odpadů.

- **K příloze č. 8 – Zpoplatnění veškerého technického zabezpečení skládky – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme se zpoplatněním technického zabezpečení skládky v příloze č. 8. **Žádáme o zrušení zvláštního dílčího základu „Technické zabezpečení skládky“ z návrhu zákona o odpadech.**

Odůvodnění: Nově je v příloze č. 8 navrženo zpoplatnění i technického zabezpečení skládky do maximálního limitu 20 % hmotnosti odpadů (§ 79 odst. 2). Odpady uložené jako technické zabezpečení skládky přesahující tento limit se zpoplatňují jako využitelný odpad nebo nebezpečný nebo zbytkový odpad, podle vlastností. Zpoplatnit ukládání odpadů na tzv. TZS i do limitu 20% hmotnostních je dle našeho názoru krok zcela

nesprávným směrem. Tyto odpady slouží k omezení negativních vlivů z provozu skládky, tzn. především zápachu, úniku skládkových plynů a úletům do okolí skládky. Již jejich snížení z 25 % objemových na 20 % hmotnostních je z provozních důvodů velmi problematické, ale zpoplatnění ještě více sníží ochotu původců takové odpady do zabezpečených řízených skládek skládky přivážet. Hrozí reálné riziko, že odpady budou končit v nezabezpečených lokalitách. Provozovatelé skládek mají povinnost na základě integrovaných povolení a provozních řádů skládku proti výše uvedeným negativním vlivům zajistit. Další variantou je nakupovat na TZS přírodní materiály, čímž ale dojde k těžení přírodních zdrojů. Taková cesta by byla také v rozporu se Surovinovou politikou ČR.

- **Část dvanáctá (Změna zákona o místních poplatcích) - zásadní změna systému poplatků za komunální odpad – připomínka zásadní**

Připomínka: Nesouhlasíme s radikální změnou spočívající ve zrušení dosavadní právní úpravy tří způsobů platby za komunální odpad. Navrhujeme ponechat stávající funkční systém, který obcím umožňuje zvolit si nejvhodnější formu platby s ohledem na podmínky v každé obci. Řada obcí dokázala využít stávající právní úpravy a nastavit způsob platby tak, že motivuje občany k třídění komunálních odpadů. Nově navrhovaná úprava místních poplatků, která takto zásadním zcela novým způsobem mění dosavadní zavedený systém plateb za komunální odpad, způsobí komplikace a administrativní zatížení obcí.

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel
Česká asociace odpadového hospodářství